

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fia' a acest'ava esi de done ori pe luna, pone la regulare; era de aici in colo o data pe septemana, ca si pone acilea: Marti ser'a. — Prenumeratiunile se priimescu in tote dilele.

Pretulu pentru Ostruguri: pre annu 6 fl. pre 1/2 de annu 3 fl. pre annu triloniu 1 fl. 50 cr. Era pentru strainetate: pre annu 8 fl. pre 1/2 de annu 4 fl. pre annu triloniu 2 fl. in v. a. Unu esemplarin costa 15 cr.

Tote siodieniele s'hanii de prenumeratiune sunt de a se tramite la Redactiunea diurnalului: Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de linia, si 30 cr. tacse timbrale.

Sciri pe drotu.

Rahov'a: N'a fostu modru, sa nu-o tulcsca la sanetos'a turcii de aici, ca ci intre romanii inamici se afl'a si unu stranicu Lupu.

Plevn'a: Osman pas'a, a priimitu ordinulu sa esa d'in Plevn'a. Mai bine face inse sultanulu, deca se roga de romani si de musceni, ca sa-lu lase sa esa, ca ci bietulu de Osman ar' esi prebucuros, da nanii puterint'a.

Aradu: Dilele trecute unu viticlu, scapatu d'in manele macelariului ce voia sa-lu ucida, a luat stradele principali ale Aradului in capu, ceea-ce a bagatu mare spaima in cele doue batalione de honvedii din locu, incatu erau sa mobiliseze; viticulu fu inse prinsu de catra unu romanu si aci sunt honvedii pe deplinu linisciti.

Orbi'a-mare: Miculu Caiafa Pappffy va ed'a in scurtu tempu unu uvragiu intitulatu „Biografi'a mea propria.“ Unu estrasu d'in acestu uvragiu s'a litografatu si impartitu dej'a intre preotii gr. cath. cari voru ave votu la alegerea de canonicu. Pretiulu uvragiului va fi unu votu anticipatu.

Curticlu: Ungurii de a-ici voru tramite o deputatia la inspectorulu scoloru d'in locu, reverendissimulu dnu B. ca sa-i multumcsca pentru sucursulu ce elu li-a datu intru tramitea candidatiloru valachi pentru comitetulu comitatense. *)

A si B.

A. Auditu-ai ca Oltéanu ar' fi moritu.

B. Auditu; der' me temu ca nu-a fi dreptu. **)

O scire imbucuratória.

Fia-care crestinu adevratu sa se roge lui Ddiu si sa-si iee remasu bunu — pone la viitória revedere in vezduhu — dela parinti, frati, sorori si cu unu cuventu, dela tote nemurile si vecinii sei; fia-care crestinu sa manance, bee si sa venda totu ce are, numai ce-e pe elu sa-si lase, ca ci dilele aceste e posibilu sa facemu o caletoria pr'in vezduhu, fiindu-ca in cimiteriulu celu vechiu d'in Aradu se afla depuse — pone la transportarea loru mai departe — 40 centenarii de fulguritu,

*) Sa-i fia de bine! Red.

**) Dupa scirile d'in urma, da. Red.

unu felu de specia chemica, care are o potere esplosiva de 10. ori mai mare ca dinamitul! — de unde imprósica in vezduhu ómeni, cási, orasie, munti si totu ce este in pregiuru lui. — Nu trebuie der' numai o bagatela schinteia de cremine la cele 40 de centenarii, si-a-poi avemu treba buna, fia laudata politia nostra.

In casulu acel'a bucurati-ve cei ce sunteti in restantia cu portia, ca a-colo susu d'in lips'a protocoeloru nu va trebui sa o platiti. Bucurati-ve romaniloru in genere, ca ve veti usora si inaltia forte!

Dumitrache,
Caimacamu preste seracia.

Luatoriulu si calciunariulu S. d'in Aradu.

Luatoriulu: Maestre, d'a-poi ce-e ast'a? abie 2 septemani si calciunii ce i-am luat dela DTA pe bani gat'a s'au si ruptu de totu, de nu-su buni, numai de aruncatu pe gonoiu.

Calciunariulu S. d'in Aradu: Hó-hí-hí, — nu face nemicu; hí-hí-hí, — pe bani facemu altii, — hí hí-hí!

Situatiunea Turciei.

Sub conferintiele d'in Constan-tinopolea:

Sub Midhat pasi'a, reformatorulu:

In Augustu, Septemvre, 1877.:

In Decemvre 1877.:

Bolundàici.

(S.) In esti trei ani dupa o-l-alta Tis'a mari pagube au facutu tierei. Ungurii chiaru se canta, dicendu: „Nu ne duce in cercare, ci ne scapa de celu reu!“ — Der' ce omu — mai dice noi?!

Dinarulu englesu. Newcastle Chronicle" resuma si-tuatiunea d'in Franei'a intr'o frasa forte caracteristica:

"Maresialulu si a oferitu servitiile pentru a scapa societatea de parti'da stanga, si societatea a respusau insarcinandu pe parti'da stanga sa o scapa de maresialulu!"

(§) Ca rusii sa treca d'in isbendi in isbendi, un'a se recere numai, a-nuna, ca sultanulu sa mai dea si celor'a-l-alti generari ai sei titlulu de „ghazi“ (invingatoriu). Me credeti, nemicu altu-ceva.

(§) *Gosmanu dela Orad'a mare e mai multu ca Osman dela Plevn'a* — (cu doue litere!)

(§) Principele Serbiei Milanu totu mai amena declararea resboiului; — ca-ci i s'a pusu *mila* de betii turci.

Cãrti si solii.

I.

Pista scrie la „Gur'a-satului“.

Barãtom Gureszãtului!

Gye mult vreme, kind jo pusz in giud ku õszinte szãndék sze szkriem la tyinye unu barãtsãgos levél si se áretã ce jóakaró szãndék henyestye inyima nyeny pintru voj ramunyi, si se facse la tyinye tudomás, ke noi vunguri, kare mindig fost domnyi si stepinyi la acészta nagy Magyarország, vre face ku voi testvéries békesség, dake voi nu szkultã gye ala nyehunyi dõkoromunyi, care nu vre Magyarország gyela szent István király si plãce la el Dákromunyi. — Rog dore la tyinye édes barátom Gureszãtului sze szkultã tu kum jo ku egész nyiltággal deszvolyi a nyeny akarát si tu ku böles látás se vegyé lontru si se facse gyülés gyela tocz ramunyi kare jesztye magyarérzelmül, si se figyehmettelül kum nu jesztye binye sze fãszakadãrság intre noi, nu trebue ellenezni la magyar érzelen. ke tot mai bun fost noi ca ala nyáncz, kare dusz pe tzãre mult nyomoruság la vreme-lu Bak szisztem, cseluit pe voi si dusz gyepãrtye la Bécs, kã sze votol pe vama, pe stempel si pe dohánymonopol, si la tocz domnyi pusz oszlop si vám-tarifã 1) si trebitu la voi vãtze nyemtzesztye si facse Gesuk, si nu scintu. 2) Vezì barátom akum sokkal jobban jesztye, 3) ke stersu vama gyela drumu, si nu jesztye stempel, ke jesztye bélyeg, kare ducse bani pentru tzãra, si jesztye multu domnyi la noi kare facse kérelem cse potye precsepe multz vomenyi, si voi ínke trebue se vãtza limb'a noszt, si apoi lãszem la voi ke si voi sze szkrie magyarul si dãm vezetõrj de a nostyi, 4) numai sze votzati kã se fim fratz. Nu trebe számba venni cse szpunye vomenyi vostyi, cse nu vre sze fim noi szte-pinyi, si dorestye sze vinga a muszka-gyalázatosság! 5) Styì Tu barátom kum a muszka nu adusz cseva binye la tzãrá vosztu, si ku el vinyit mult nyomoruság si szegénység.

Poptyi vòst nu estye jóakaró la noi, si reu vatza pe voj si nu vre karolni limb'a nost, si face imãdság pentru muszka gyózeleu. Ez nem szép dolog barátom.

1) Si voi faceti asemenea. G. S.

2) Acum unguresce. Totu unu draen. G. S.

3) Crede-o tu. G. S.

4) Tiene-ti-i vi vóa. G. S.

5) O fi. G. S.

Tu fratye are mai multu mintye. Spunye la jej sze fie mai okos si dake primã limb'a nost, poi facsem fratz la voi. 6) Noi lãszãm la voi se potye traì aici in Magyarország békességben, si szabadság, si la cas'a voszt se potye vorbi si ramunyestye, kare nu sói magyarul, 7) si facem honvedì la vosti fìtsori, — aste mare tisztelet pentru olãh fìtsor.

Dake tu barátom szkultã si primestye eszta barãtsãgos felszolitãs si dà válosz pe jél, apoi jo spunye tot cse voestye a magyar érzelmü ember 8) si apoi facem bun békesség — si alungam a muszkat, kã sze nu háborgateszke pács'a nostra. Fontolijesce binye, édes barátom, si dake potz, nu marasztalù cu válosz kare astyep-ta gyela tyine 9)

Õszinte barátod:

Pista m. p.

Anecdota poporala.

Furase odata tiganulu óre-ceva si pentru acést'a fú chiamatu 'naintea solgabireului (subprefectului). Tiganulu, ca se molcoméseca pueinu pre „Mari'a Sa,“ dór' nu l'a pedepsi de totu aspru, 'si puse in gându sa duca „Mariel Sale“ unu iepure — si inca deca s'ar poté viu. Si precum gaudi asié se si intemplã, ca-ci 'lu batú noroecu de prinse unu iepure viu-viutiu, pe caro bagandu-lu intr'unu sacu, porni cu elu catra dlu solgabirãu. Pe cale, — ostentitu fiindu tiganulu — facú statia sub umbra unu pomu unde se culeã si panendu gur'a sacului sub capu, trase unu puiatã de somnu. Intre aceste trece pe-acolea unu romanu, si vedindu est'a cã misica ceva in saculu tiganului, se pune si talé fundulu sacului, candu éca afla iepurele celu-viu in sacu. „Asié-e candu intalnesci tiganu, ai noroecu“ 'si dié romanulu, carele prindiendu-si canele seu, 'lu schimbã cu iepurele din sacu, si dupa ce legã bine 'cu o sfõra fundulu sacului o cam mai luã pe-acé 'neolé cu iepurele.

Tiganulu intr'unu tardu se descceptã si for'a mai vedé de iepure deca se afla sanetosu ori nu? arunca saculu pe umeru si merge mai departe, pune ce in urma sosí la cas'a dlui solgabirãu, unde intrã in launtru, si dupa ce i se inchinã pon' la pamentu, i dié: „am adusu la Mari'a Ta“ aldniéseca Ddienu unu sinustoiu, adica iepure, viu-viutiu numai dõra nu me veti pedepsi de totu aspru.“

— Apoi bine, bine, mãi tiganule: deslegati déra saculu, si-lu lasa a-iei prin chilia — respunse dlu solgabirãu.

Tiganulu bucuros deslegã saculu, d'in care est unu cane suru, ce incepú sa latre pr'in chilia.

A-poi cã tu nu mi-ai adusu iepure, ei cane — strigã rostitu solgabirãulu catra tiganu.

— Ba, sa ierti Mari'a Ta, se scusã tiganulu — cã nu-e cane, ei iepure, *numai cãtu latra de fric'a Mãrriei Tale!* —

6) Asié? G. S.

7) Pré mare libertate ast'a, Pisto! Grigi, cã acestu anoru catra de-aprópele teu, te va duca pre tine la porire. Fii ce-va mai ego-istu! G. S.

8) Asi dori sa te audu, sa-mi mai facu nitielu chetu. G. S.

9) 'lu vei primí de sigura in lun'a lui — Sohan. G. S.

Ioane Olteanu,

episcopulu gr. cat. romanu alu Oradii-mari.

Press'a magiara in necrologele sele pline de elógii dice, cà: „Defunctulu pastoriu a fostu uniculu romanu, carele s'a bucuratu de simpatia lui Deacu; — densulu a fostu uniculu, carele a sciutu si a potutu infrange fanatismulu nationalu alu romaniloru d'in Carasiu.“

In estu modu, da!

Teritoriulu Muntenegrului.

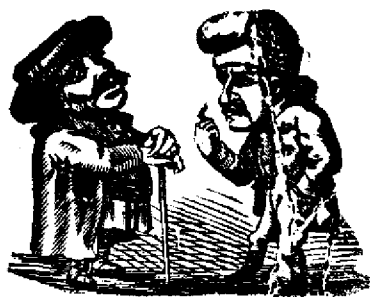
(In ciud'a chartografiloru.)

In Augustu 1877.: In Septemvire 1877.: In Octomvire 1877.: In Novembre 1877.:

In Diecemvire 1877.:

In anulu Domnului 1878.:

TAND'A SÍ MAND'A.

T. Ce mai scif frate, de nou?

M. Ce sciu, nu-mi place.

T. Ce?

M. D'a-poi unu amplotiatu d'in Nãsendu cu initial'a

V. a vatematu si insultatu rou pre romanii d'in Nãsendu.

T. Da pentru ce?

M. Pentru ca sã trãca de magiaronu.

T. Dóra neci cã-e romanu?

M. Astî! elu e alu lui V. Iosî turtariu d'in Dev'a, fostu romanu sub nume de Varadianu, d'in comun'a Varadi'a, mosiu-seu a fostu Checiche Toni, buna-sa Paraschev'a, cari la romani sunt ingropati; era matusia-sa Mari'a si acumu traiesce intre noi si se tiene de legea romanãscã.

T. Va sã dîca coconulu acel'a acum e unu rene-gatu impeliatu.

M. Da, da; acei'a-su cu gur'a mare; acei'a-su mai magiari decãtu magiarii.

T. Astî-e, numai de se voru schimbã tempurile; cine voru fi era-si mai mari romani ca ei?!

M. Ast'a-e naturelulu cocosiloru de ventu!

T. Frate Mando ce te mai gandesci?

M. Me cugetu, cã se apropie anulu nou, si trebue sã cinstescu cu ce-va pre fiscii, cari au prinsu pre daco-romani.

T. Fore gluma vrei a li dã ce-va dreptu cinste?

M. Da, da, — voiu aflã eu nescari decoratiuni, cu cari ii voiu decorã, precum li se cade, de m'a constã cãtu m'a constã

T. Mãi, mõi, am cetitu in „Gazet'a Transilvaniei“ nr. 85. cã unu unguru turcofilu s'ar fi dechiaratu, cã dëca turcii voru invinge pre muscani si pre valachi, atunci elu, dreptu jertfa, se va face insu-si lumin'a iluminatiunei, cã-ci cu vadr'a va versã pe sine petroleu si va dã focu sã ardã, incãtu pone si in tîer'a turcëscã sã illumineze! — Ce dîci tu la acest'a, frate Mando?

M. Usioru i-a fostu sã dîca astî, cã-ci o pre scie cã turcii nu potu bate pre muscani si pre valachi, precum se si dovedesce totu meren

D'in literatura.

Cu placere avem a inregistrã, cã d'in editur'a si cu tipariulu eredei de Closius in Sabiu (unde se scotu mai multe cãrti romane) dîlele aceste a aparutu si am priimitu unu micu opu: *Cincidieci de istoriõre morale* pentru *baieti si baiete* de amicul prunciloru F. H. Cu 6. chipuri colorate. Sabiu 1878. Pretiulu 1 fl. v. a. in editia elegante, potemu dîce de luesu. Atãt'a si pone ce-lu vomu celã, ca a-poi sã revenimu a-supr'a valõrei lui.

Adaugemu numai, cã in tempurile de astadi intru adeveru este de urgentia o intreprindere in scopulu a dã invetiature morali *inea si baietiloru si baietelor chiãru*. Astu-feliu merge lumea de adil!

Dobariulu satului.

Dlul N. O. in D. Ti multumimu pentru articulasii tramisi, si te rogãmu a continuã; dëra ai bunetate a francã epistõlele, cã-ci multe sunt neajunsurile nõstre, Dõmne! pone candu D.Ta te affii in conditiuni binecãventate.

„D'in epistolile lui Pacala catra Tandala.“ Vre sã-si bata jocu de corespondintele fõiei nõstre I. G. d'in O. m.; dëra e o „tarara lunga“, fore spiritu. A amestecã cuvinte nemtiesci fore vre o trebuintia, inea nu va sã dîca — umoru.

Colect'a,

diurnalului „Gur'a Satului“ pentru soldatii romani, raniti in resbelulu ruso-romano-turcu.

(Urmare d'in numerulu trecutu.)

transpunere d'in numerulu procedinte amesuratu socõtei: sum'a de 85 fl. v. a. 50 franci in 3 napoleoni, 2 galbeni austriaci (bani), 4.79 chilo scame si 29 rifi pandia.

36. *Stefanu Novacu*, jude regeseu secundariu in Pecic'a 1 fi.

37. *Sofi'a Marienescu*, maritata *Oprianu*, notarësa in Sanu-Nicolau-mieu 5 fi.

Cu totulu pone acum'a: 91 fl. v. a., 50 franci in 3 napoleoni, 2 galbeni austriaci (bani), 4.79 chilo scame si 29 rifi pandia.

J. D. Dogè

este dejã de totu mutatu si arangiatu in nõu'a sa bolta:

Aradu, piati'a capitala la nrulu 32. in cas'a contelui Nãdasdy,

si, ca firma romana, si-permite a recomendã in binevoitõria atentiune a onorat. publicu romanu asortimentulu seu bogatu, si provediutu cu cele mai prospete si tocmai acum sositele marfuri in *pandieturi, lingherie, albieturi, panure, postavuri*, si in totu feliulu de *articuli de moda*, pentru dame intocmai ca si pentru barbati; totu de-o-data mai recomenda si *masinele de cosutu* d'in cele mai bune si mai renumite in intræg'a lume, ce se afla in magazi'a sa.

3-2.